

Samen streven naar digitalisering van de economie

PLEIDOOI OM WERK TE MAKEN VAN DIGITALISERING VAN DE ECONOMIE

De hedendaagse samenleving in het algemeen en de economie in het bijzonder worden gekenmerkt door een toenemende graad van digitalisering. In dat opzicht is het verheugend dat de regering een actief beleid op het gebied van de “digitale agenda” wil voeren en tegelijk doelgericht op zoek wil gaan naar oplossingen die garant moeten staan voor enerzijds een duurzaam en veilig business model en anderzijds een bloeiend en toekomstgericht financieel centrum.

De ministers die hiervoor bevoegd zijn, wensen de stakeholders intensief bij hun aanpak te betrekken en als vertegenwoordiger van de financiële sector is Febelfin dan ook ten volle bereid om een constructieve inbreng te leveren.

Dit document bevat een overzicht van de huidige wets- en reglementsbepalingen die een belemmering vormen voor de digitalisering alsook voorstellen die daarvoor een oplossing kunnen bieden.

In de context van de digitale economie moet zeker worden verwezen naar de betekenis van de financiële instellingen als drijvende kracht, de

invloed van de technologische vernieuwing op de efficiënte en beveiliging van de betaaldiensten, de aanwezigheid in België van wereldspelers zoals Swift en Euroclear, het open en sterk geïnternationaliseerd bankenlandschap en de behoefte aan een aanpassing van de bestaande regelgeving en een snelle omzetting van de Europese en internationale regels.

De concrete voorstellen van Febelfin hebben betrekking op de rol die de overheid kan spelen bij de verdere ontwikkeling van “e-commerce”, de behoefte aan een vereenvoudiging van de elektronische dienstverlening, de voorbeeldfunctie van de overheidsinstellingen, de mate waarin administratieve vereenvoudiging kan bijdragen tot een klimaat dat de elektronische handel in de hand werkt, en de praktische wijzigingen in het sociaal recht ter ondersteuning van de digitale economie.

Rik Vandenberghe
Voorzitter Febelfin

Michel Vermaerke
Gedelegeerd Bestuurder Febelfin

Febelfin vzw is de Belgische federatie van de financiële sector. Ze verzoent de belangen van haar leden met die van de beleids-makers, toezichthouders, beroepsverenigingen en belangengroepen op nationaal en Europees niveau.

febelfin

- neemt standpunten in voor en door haar leden: grootbanken, nichespelers, niet-bancaire financiële instellingen en organisaties, aanbieders van financiële infrastructuur, enz.;
- vertegenwoordigt leden op nationaal en Europees niveau en voert sociale onderhandelingen;
- verleent diensten: ze informeert, duidt en geeft advies en verstrekt ook opleiding via Febelfin Academy;
- communiceert met leden en het grote publiek en neemt deel aan debatten op professioneel, politiek en maatschappelijk vlak.

Bezoek ook www.febelfin.be

+260

leden

11

leden met bijzonder statuut

(dit zijn niet-bancaire financiële instellingen en organisaties): Belgian Venturing Association, Belgische Beroepsvereniging der Factormaatenschappen, Belsipa, Erkenningsraad voor effectenmakelaars, Euroclear, Isabel, LCH, Clearnet, Euronext, SWIFT, Worldline, Dexia

5

deelverenigingen

CIJFERHOEK

Sparen + Beleggen

€258 miljard
op spaarboekjes

€1,9 miljard
spaargeld in
volksleningen

€ 229 miljard
in beleggingsfondsen

4,3%
duurzame
fondsen

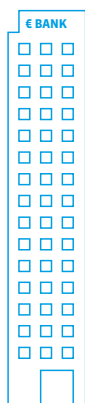
pensioenen

1.4 miljoen mensen
doen aan pensioensparen
via een spaarfonds

93% van de spaartegoeden wordt omg

Betalingen

10,1 miljoen
abbonementen
internetbankieren

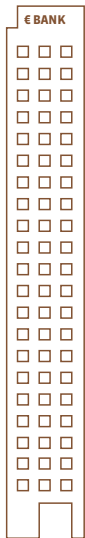
531 miljoen
online sessies per jaar
(internet en mobiel)

2 miljoen
abbonementen
mobiel bankieren

1 miljard
overschrijvingen

Kredietverlening ↓€%↑

Aan gezinnen

€ 192 miljard

Aan ondernemingen

€ 116 miljard

Aan overheden

€ 85 miljard

Bancaire financiering is slechts een deel van de financieringsmix.

Ondernemingen en particulieren kunnen ook terecht bij alternatieve financieringsvormen zoals obligatieleningen, leasing of crowdfunding.

€ 36,3 miljard via obligatieleningen

€ 12,8 miljard via leasing %↑

€ 0,002 miljard via crowdfunding

ezet in kredieten

%

6.810 kantoren

1,3 miljard kaartbetalingen

299 miljoen geldafhandelingen

Deze dienstverlening wordt verzorgd door 103 banken in België.

Zij zijn tussen 2008 en 2014 sterk hervormd:

Balans ↓ 38,8%

Eigen vermogen 25,6%
Kernkapitaal + reserves

Hefboom 52,9%

De rendabiliteit staat onder druk door de vele heffingen, over 2014:

€ 943 miljoen
(6x zoveel als in 2007)

Cijfers worden weergegeven zoals laatst gekend.
Bron: BeAMA, BLV, ECB, Febelfin, NBB

FEBELFIN STEUNT CONSTRUCTIEVE BELEIDSAANPAK

De Belgische financiële sector voelt zich uitermate betrokken bij de ontwikkeling van de digitale economie. De sector kan in belangrijke mate bijdragen aan de ontwikkeling van **potentialiteiten ten bate van de economie**.

- Het voorbeeld bij uitstek vormen de innovaties inzake **e-betalingsystemen en -diensten**, waarbij grote efficiëntiewinsten kunnen worden gerealiseerd (naast belangrijke andere voordelen, zoals de terugdringing van de informele economie).
- Verder kan de financiële sector gebruik maken van e-mogelijkheden om zelf bepaalde **activiteiten met toegevoegde waarde tot stand te brengen of verder uit te bouwen**, zodat er in deze post-crisisperiode opnieuw plaats kan worden gemaakt voor een **duurzaam en veilig business model** voor een **bloeiend en toekomstgericht financieel centrum**.

Het is dan ook **verheugend** vast te stellen dat de regering zowel een **actief beleid wil uitstippelen en voeren** inzake de ‘**digitale agenda**’ als een **gerichte aanpak** wil onderzoeken om de toekomstmogelijkheden van het **financieel centrum in kaart** te brengen en daadwerkelijk te **benutten**. Het is evident dat tussen beide beleidsdomeinen een **productieve en wederzijds versterkende wisselwerking** tot stand kan worden gebracht, waarvan de kansen maximaal moeten worden aangegrepen. En tegelijk is het heel **positief** dat de beide **initiatiefnemende ministers de stakeholders intensief betrekken bij hun aanpak**.

DE FINANCIËLE SECTOR EN DIGITALE ECONOMIE SAMENGEVAT IN ENKELE KRACHTLIJNEN

Banken willen drijvende kracht zijn in de financiering van innovatie

Financiële instellingen zijn een drijvende kracht in de digitalisering van de economie. Banken hebben uiteraard een rol op te nemen in de **financiering van de innovatie** die de digitale economie met zich brengt. Naast het uitbouwen van een performant volwaardig alternatief voor cashbetalingen en -transacties, zorgen technologische innovaties ervoor dat de consument ook voor financiële diensten en betaaldiensten steeds vaker gebruik kan maken van nieuwe technologie. Banken investeren volop in nieuwe innovatieve diensten en nieuwe technologische ontwikkelingen (smartphonebankieren, mobile payments, betaalapps, ...) en leveren aldus ook een **rechtstreekse bijdrage** aan de digitalisering van de economie.

Banken willen de ontwikkeling van e-commerce ondersteunen

Een verstandige inzet van nieuwe technologische mogelijkheden op het vlak van financiële diensten en betaalverkeer kan bijdragen tot efficiëntere dienstverlening en beter risicobeheer en ook de **ontwikkeling van e-commerce ondersteunen**.

Banken willen veilige betaalsystemen garanderen

Tegelijk moet de burger vertrouwen kunnen blijven hebben in de **veiligheid van betaalsystemen**. Dit vertrouwen in online betaaldiensten mag niet worden aangetast door derde verleners van betaaldiensten (zogenaamde “third party payment service providers” op “TPP’s”). De discussie n.a.v. het ontwerp van Tweede Richtlijn Betalingsdiensten zou daarom moeten gaan in de richting van een wettelijke en strikte omkadering van TPP’s. Het is van groot belang dat hier dezelfde regels en achtzaamheid worden ingesteld voor de verwerking van persoonsgegevens.

Banken willen troeven van Brussel als financieel centrum uitspelen

België beschikt tevens over een aantal wereldspelers op het vlak van betaaldiensten en financiële infrastructuur (Swift, Clear2Pay, Euroclear, BNY Mellon...) en veel Belgische financiële instellingen investeren, trouw aan een lange traditie, in innovatieve financiële technologie. België beschikt aldus over een aantal unieke **troeven voor de verdere ontwikkeling van Brussel als financieel centrum en hub voor innovatieve "fintech"**. Een leidende rol opnemen in de digitalisering van de economie is daartoe een essentiële randvoorwaarde.

Banken willen maximale afstemming op Europese regels

Het is essentieel dat België werk maakt van een **snelle aanpassing** van het interne regelgevend kader aan deze **Europese ontwikkelingen**, waarbij België zich als open economie maximaal dient af te stemmen op de Europese regels. België wordt gekenmerkt door een zeer **open en geïnternationaliseerd bancaire landschap**. Op regelgevend vlak zijn er een aantal **Europese initiatieven** die een rechtstreekse impact zullen hebben op de digitale agenda en de digitalisering van de economie. Te denken valt onder meer aan het ontwerp van **Tweede Richtlijn Betalingsdiensten** ("PSDII"), het ontwerp van **Privacyverordening**, Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende **elektronische identificatie** en **vertrouwensdiensten** voor elektronische transacties in de interne markt, het Voorstel voor een Richtlijn houdende maatregelen om een hoog gemeenschappelijk niveau van **netwerk- en informatiebeveiliging** in de Unie te waarborgen (**NIS Directive**) en de bestaande **Richtlijn e-procurement** (2014/55/EU). Zeker in deze context ondersteunt de sector het engagement van de regering haar engagement om "goldplating" zoveel mogelijk te vermijden.

Febelfin ziet voorts een aantal mogelijkheden om in de huidige wetgeving aanpassingen door te voeren die de digitale economie en de verwezenlijking van de digitale agenda kunnen ondersteunen. In de volgende pagina's geven wij u een overzicht van de maatregelen die wij voorstellen. Sommige daarvan zijn "quick wins", andere zijn ambitieuzer.

Deze kunnen als volgt worden samengevat:

- Help aan de verdere uitbouw van een betaalinfrastructuur die de digitale economie en e-commerce stimuleert
- Vereenvoudig elektronische dienstverlening
- Neem als overheid een voorbeeldfunctie op
- Draag met administratieve vereenvoudiging bij tot een e-commercevriendelijk klimaat
- Stem het sociaal recht af op de digitale economie

HELP AAN DE VERDERE UITBOUW VAN EEN BETAALINFRA-STRUCTUUR DIE DE DIGITALE ECONOMIE EN E-COMMERCE STIMULEERT

1. Beperk de mogelijkheid voor handelaars om kosten aan te rekenen voor elektronische betalingen (“**surcharging**”). Het is handelaars nog steeds toegelaten om extra kosten aan te rekenen voor elektronische betalingen (via zogenaamde “surcharging”) en aldus elektronische betalingen minder aantrekkelijk te maken dan cashbetalingen.
2. Zorg ervoor dat e-commerce ondernemingen niet benadeeld worden door al te soepele regels voor de **afhandeling van transacties in contanten**.
3. Verhoog het vertrouwen in online betalingssystemen door te zorgen voor een duidelijke wettelijke basis voor het opzetten van een interbancair informatie-uitwisselingsstelsel voor de bestrijding **van betaalfraude**.
4. Voorzie in de **verplichting dat** overheidsdiensten, **handelaars en vrije beroepen** die goederen en diensten aanbieden, t.o.v. de consument **steeds in de mogelijkheid van elektronisch betalen (om op het even welke wijze) voorzien**.
5. Zorg voor **fiscale incentives voor handelaars die investeren in moderne elektronische betaalinstructuur**.

6. Zorg ervoor dat het vertrouwen in online betaaldiensten niet wordt aangetast door **derde verleners van betaaldiensten** (“third party payment service providers” of TPP’s). Het delen van “credentials” met een TPP, de informatie hierover en de gevolgen hiervan moeten het voorwerp uitmaken van een uitdrukkelijke toestemming door de cliënt. Dit moet gepaard gaan met aangepaste informatieverplichtingen ten aanzien van de klant, zodat de klant zich bewust is van de implicaties en beseft dat de TPP aldus de mogelijkheid krijgt om contact op te nemen met de klant voor betaaltransacties.
7. Bepaalde economische sectoren komen in aanmerking voor een **gunstig belastingstelsel op het stuk van het onderzoek en de ontwikkeling** van nieuwe, innovatieve producten (R&D). Aangepaste voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze fiscale stimulans kunnen ook onderzoek & ontwikkeling naar performanter betaalverkeer en de aantrekkingskracht van België voor “fintech” bedrijven ondersteunen.

Nadere toelichting, met aanduiding van de relevante wetsbepalingen is te vinden in de bijlage.

VEREENVOUDIG ELEKTRONISCHE DIENSTVERLENING

1. Zorg voor een **standaardisatie**, een **gecoördineerde aanpak en nauwe samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven** op het vlak van **elektronische facturatie** alsook voor de promotie ervan in het bijzonder voor KMO's.
2. Vergemakkelijk het **verstrekken van informatie langs elektronische weg** bij het verlenen van financiële diensten.
3. Zorg voor meer flexibiliteit voor het gebruik van **elektronische handtekeningen**.
4. Zorg voor meer rechtszekerheid voor **elektronische archivering** en opslag van documenten in gedematerialiseerde vorm (e-archivering).
5. Zorg voor een snelle aanpassing van de Belgische wetgeving aan de Verordening 910/2014 betreffende **elektronische identificatie en vertrouwensdiensten** (zoals elektronische handtekeningen, elektronische zegels of elektronische tijdstempels, diensten voor elektronisch aangetekende bezorging). De huidige regelgeving is gebaseerd op een Richtlijn uit 1999.
6. Zorg voor rechtszekerheid voor de opslag van documenten in **elektronische kluisen** (e-vaults).
7. Kies voor een privacybeleid dat maximaal is afgestemd op **Europese standaarden** en toezichtspraktijken, ook op het vlak van Big Data.

Nadere toelichting, met aanduiding van de relevante wetsbepalingen is te vinden in de bijlage.

NEEM ALS OVERHEID EEN VOORBEELDFUNCTIE OP

1. Neem als **overheid een voorbeeldrol** op het vlak van het gebruik van elektronische handtekeningen en elektronische betalingen.
2. Zorg voor een algemene **verplichting voor de overheid om betalingen aan burgers enkel op rekening** te verrichten.
3. Zorg voor een **gecoördineerde aanpak en nauwe samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven** op het vlak van **cybersecurity**.
4. **Neem het voortouw in de analyse van de impact van het “internet of things” op de juridische regels voor de overdracht van en het vestigen van zekerheden op goederen.** Dat heeft onder meer een impact op de wijze waarop deze goederen kunnen worden overgedragen (notariële akte), en hoe bedrijven deze goederen kunnen aanwenden als zekerheid voor financiering. België zou het voortouw kunnen nemen bij het organiseren van een brede, multidisciplinaire academische denkoefening, die de voorbode kan zijn voor een eventueel regelgevend initiatief op Europees niveau.

Nadere toelichting, met aanduiding van de relevante wetsbepalingen is te vinden in de bijlage.

DRAAG MET ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING BIJ TOT EEN E-COMMERCEVRIENDELIJK KLIMAAT

1. Zorg ervoor dat informatie omtrent **vertegenwoordigingsbevoegdheid binnen rechtspersonen** gemakkelijker toegankelijk is.
2. Faciliteer het **kredietverleningsproces** door ondernemingsinformatie maximaal te **centraliseren** en **eenvoudiger toegankelijk** te maken via de KBO.
3. Werk de **overlappende** informatieverplichtingen in het Wetboek van Economisch Recht en financiële regelgeving weg.
4. Vereenvoudig de **klantenidentificatieverplichtingen** bij het verlenen van financiële diensten vanop een afstand.
5. Vereenvoudig de invordering van schuldvorderingen door **invorderingen op basis van elektronische documenten** te vergemakkelijken.
6. Laat **authentieke aktes in gedematerialiseerde vorm** toe.

Nadere toelichting, met aanduiding van de relevante wetsbepalingen is te vinden in de bijlage.

STEM HET SOCIAAL RECHT AF OP DE DIGITALE ECONOMIE

1. Stem de **regelgeving op arbeidstijd** af op de digitale economie, e-commerce en nieuwe werkmethodes.
2. Zorg voor een duidelijke en digitale economievriendelijke **RSZ-behandeling** van het voordeel van natura van **moderne communicatiemiddelen**.
3. Vervang **aanplakkingsverplichtingen in het sociaal recht** door publicatie op het internet.
4. Behandel **e-learning en afstandsonderwijs** zoals andere onderwijsvormen op het vlak van subsidiëerings- en erkenningsvereisten.

Nadere toelichting, met aanduiding van de relevante wetsbepalingen, is te vinden in de bijlage.

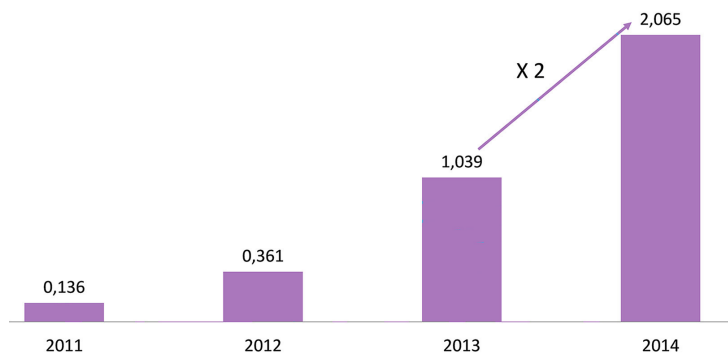

Bijlage 1

- Cijfers i.v.m. betaalverkeer

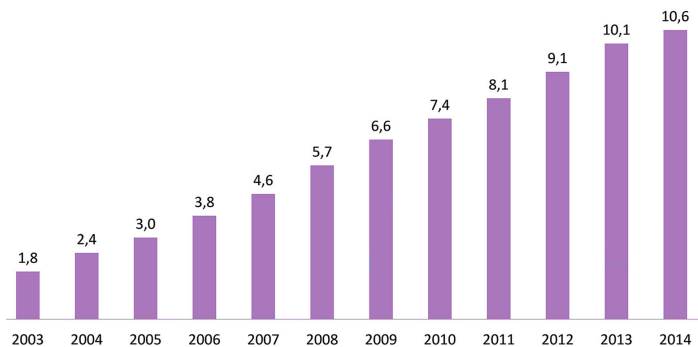
AANTAL ABONNEMENTEN PC EN MOBILE BANKING

Aantal abonnementen mobile banking (in miljoen)

Bron: Febelfin

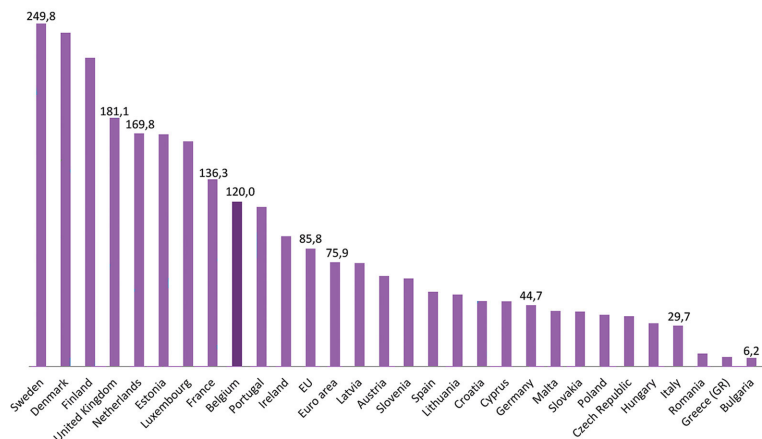
Aantal abonnementen internet bankieren (in miljoen)

Bron: Febelfin

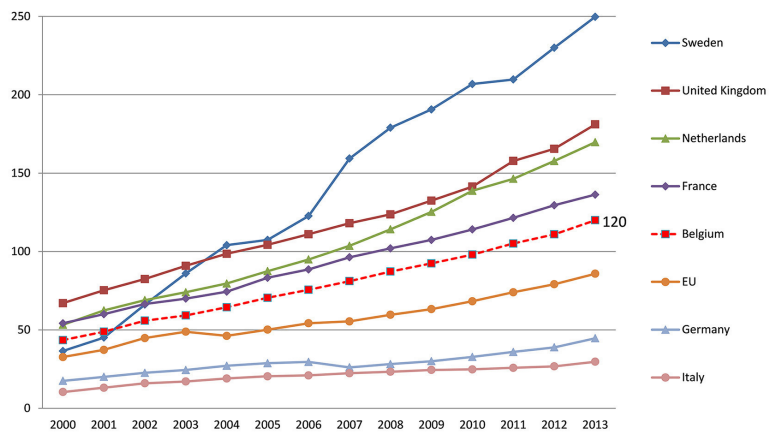
AANTAL KAARTBETALINGEN

Aantal kaartbetalingen, met kaarten uitgegeven in het land zelf, per capita (2013)

Bron: ECB

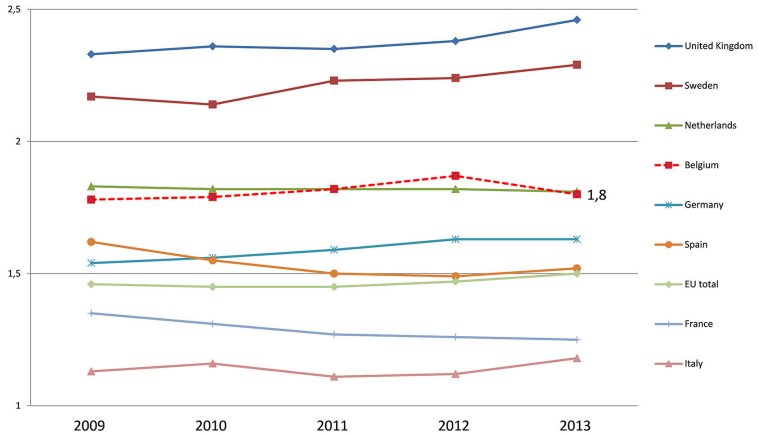
Aantal kaartbetalingen, met kaarten uitgegeven in het land zelf, per capita (2000-2013)

Bron: ECB

AANTAL BETAALKAARTEN

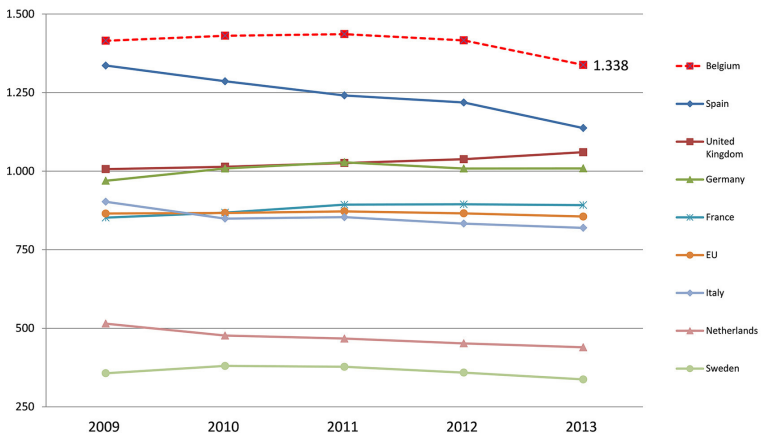
Aantal kaarten (met betaalfunctie) uitgegeven in het land zelf, per capita

Bron: ECB

AANTAL BANKAUTOMATEN

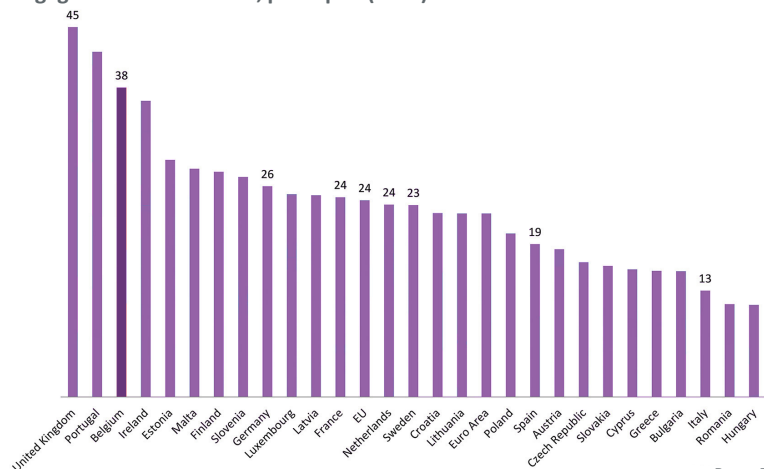
Aantal geldautomaten per miljoen inwoners (2009-2013)

Bron: ECB

AANTAL EN BEDRAG GELDAFHALINGEN AAN AUTOMATEN

Aantal geldafhalingen aan geldautomaten in het land zelf, met kaarten uitgegeven in het land zelf, per capita (2013)

Bron: ECB

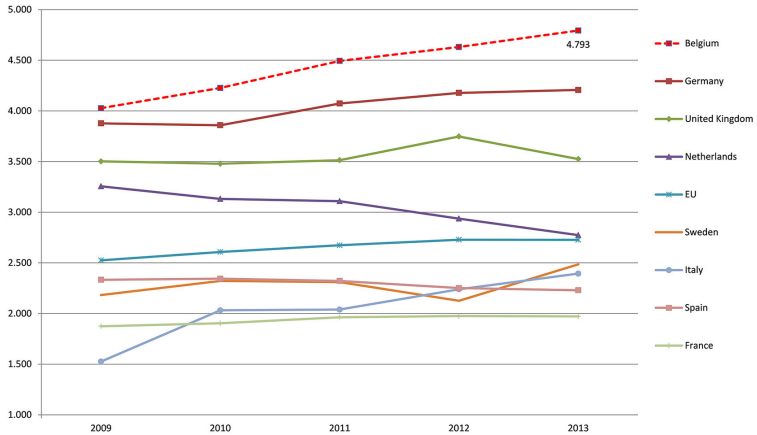
Bedrag van de geldafhalingen aan geldautomaten in het land zelf, met kaarten uitgegeven in het land zelf, in euro, per capita (2013)

Bron: ECB

EVOLUTIE BEDRAG GELDAFHALINGEN AAN AUTOMATEN

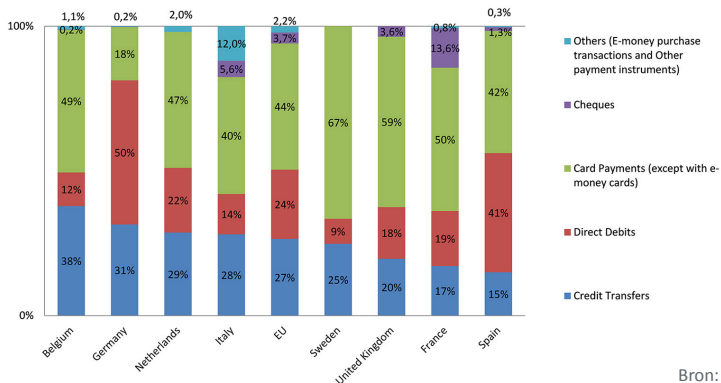
Bedrag van de geldafhalingen aan geldautomaten in het land zelf, met kaarten uitgegeven in het land zelf, in euro, per capita (2009-2013)

Bron: ECB

ONDERLING BELANG VERSCHILLENDE NON-CASH BETALINGSVORMEN

Relatief aandeel van betaalinstrumenten (in % van het totaal aantal verrichtingen) (2013)

Bron: ECB

Bijlage 2

- Relevante wetsbepalingen bij Febelfin voorstellen

HELP AAN DE VERDERE UITBOUW VAN EEN BETAALINFRASTRUCTUUR DIE DE DIGITALE ECONOMIE EN E-COMMERCE STIMULEERT

	Omschrijving wettelijke hindernis	Relevante wettelijke bepalingen	Voorstel van mogelijke oplossing
1.	<p>Beperk de mogelijkheid voor handelaars om kosten aan te rekenen voor elektronische betalingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Het is handelaars nog steeds toegelaten om extra kosten aan te rekenen voor elektronische betalingen (via zogenaamde “<i>surcharging</i>”) en aldus elektronische betalingen minder aantrekkelijk te maken dan cashbetalingen. Dit benadeelt vooral e-commerce, aangezien cashbetalingen niet online kunnen worden uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Artikel VII. 55 §3 Wetboek van Economisch Recht 	<ul style="list-style-type: none"> De Belgische regering zou moeten streven naar een Europees verbod op “<i>surcharging</i>” in het kader van de onderhandelingen voor de toekomstige Tweede Richtlijn Betalingsdiensten (« PSD II »). Indien dergelijk verbod niet wordt opgenomen in de PSD II, zou de regering “<i>surcharging</i>” ten nadele van elektronische betaalmiddelen moeten verbieden.
2.	<p>Zorg ervoor dat e-commerce ondernemingen niet benadeeld worden door al te soepele regels voor de afhandeling van transacties in contanten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Dit artikel bevat beperkingen op het gebruik van contanten (cash) bij de verkoop van goederen of diensten door handelaars (transacties van meer dan 3.000 EUR mogen niet contant worden betaald, tenzij voor een bedrag van 10% van de prijs en met een maximum van 3.000 EUR). Dit benadeelt e-commerce, aangezien contante betalingen niet online kunnen worden uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Artikel 21 van de Wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme 	<ul style="list-style-type: none"> Behoud van de huidige beperkingen op het gebruik van contanten, in lijn met de internationale aanbevelingen tot cashafbouw (FATF). Eventueel kan voorzien worden in een afwijkingsbevoegdheid die de Minister in staat stelt om voor specifieke sectoren, op gemotiveerde wijze en bij wijze van uitzondering, de drempel voor verplichte identificatie van de kopers op te trekken tot 7.500 EUR als er geen alternatieve betaalmiddelen beschikbaar zijn.

<p>3. Verhoog het vertrouwen in online betalingssystemen door te zorgen voor een duidelijke wettelijke basis voor het opzetten van een interbancair informatieuitwisseling-systeem in het kader van de bestrijding van betaalfraude.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is op dit moment geen voldoende wettelijke basis voor het opzetten van een interbancair informatie-uitwisselingssysteem in het kader van de bestrijding van betaalfraude. • Kredietinstellingen en hun cliënten worden geconfronteerd met escalerende risico's en (pogingen tot) fraude inzake betaalverrichtingen. Fraudeurs herhalen fraudetypologie bij verschillende kredietinstellingen. Dit tast het vertrouwen aan van de burger in online betaalsystemen, en aldus ook e-commerce. • De fraude kan worden ontmoedigd door kredietinstellingen in staat te stellen (via een centrale interbancaire databank) informatie uit te wisselen over enerzijds identiteit van (vermoede) fraudeurs (op basis van vaststelling via een strikte procedure) en anderzijds ook identiteitsgegevens van klanten die hun identiteitspapieren zijn verloren of van wie ze zijn gestolen, en die op hun verzoek zijn opgenomen in de databank. Dit zou een verhoogde waakzaamheid bij het openen van rekeningen mogelijk maken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel VII.63 Wetboek van Economisch Recht 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel VII.63 Wetboek van Economisch Recht laat toe een databank op te richten inzake betaalfraude; de concrete uitwerking daarvan vergt echter dat een aantal modaliteiten worden vastgelegd bij een wet (en niet enkel bij koninklijk besluit).
--	---	--

<p>4.</p>	<p>Voorzie in de verplichting dat overheidsdiensten, handelaars en vrije beroepen die goederen en diensten aanbieden t.o.v. de consument steeds in de mogelijkheid van elektronisch betalen voorzien (kaarten, domiciliering, m-payments,..).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alleen op die manier kan de afbouw van cash worden versneld alsook het terugdringen van de informele economie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wetboek van Economisch Recht 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen principe opnemen in het Wetboek van Economisch Recht en relevante bepalingen in wetgeving van toepassing op de overheid (griffies, loketten lokale overheidsdiensten, overheidsinstellingen, ...)
<p>5.</p>	<p>Zorg voor fiscale incentives voor handelaars die investeren in moderne elektronische betaalinfrastructuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geen fiscale incentives voor investering in betalingsuitrusting en -terminals en systemen die nodig zijn voor elektronische betalingen (inclusief online en mobiele betalingen). 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel 64ter van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 • Artikel 49/1 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 	<ul style="list-style-type: none"> • Invoeren van een verhoogde belastingaftrek of een belastingkrediet voor investeringen in betalingsuitrusting en -terminals, en systemen die nodig zijn voor elektronische betalingen (zoals dat bijvoorbeeld het geval is voor witte kassa's). • Dit is tevens een maatregel die is opgenomen in het KMO Plan van de minister voor Middenstand (voorstel 40). <p>Wetsvoorstel 54/829 van 22 januari 2015 tot uitbreiding van de lijst met de investeringen in beveiliging die recht geven op een belastingaftrek van V. Matz en B. Dispa bevat daartoe de nodige elementen.</p>

<p>6. Zorg ervoor dat het vertrouwen in online betaaldiensten niet wordt aangetast door derde verleners van betaaldiensten ("third party payment service providers" of TPP's).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ontwerp van Tweede Richtlijn Betalingsdiensten voorziet in een nieuw type van betalingsdienstverleners, de zogenaamde "third party providers" of "Payment Initiation Services Providers". • Deze partijen bieden online de initiatie aan van betaaltransacties uit naam van en voor rekening van de consument, samen met een bevestiging aan de handelaar dat een product kan worden geleverd. De TPP krijgt zo de mogelijkheid om de login-gegevens van de klant te gebruiken om via het online banking platform van de bank betaaltransacties af te handelen voor rekening van de klant. • Nieuw is dat het ontwerp van Richtlijn in een uitzondering voorziet op de algemene regel dat de login-gegevens van de klant niet mogen worden gedeeld met derden. Tot nu toe is het, met oog op de bestrijding van fraude bij internetbankieren, klanten verboden hun login gegevens te delen met derden. • Dit verbod zou dus niet langer gelden ten aanzien van TPP's, wat een gevaar inhoudt voor misbruiken. Personen kunnen zich ten onrechte uitgeven als TPP om zich toegang te verschaffen tot de rekening van een consument. Banken zijn bovendien aansprakelijk indien een transactie geïnitieerd door een TPP niet door de klant werd toegestaan. • E-commerce is erbij gebaat dat het vertrouwen van de consument in online betaalsystemen en aanbieders van betaaldiensten - waaronder TPP's - niet geschaad wordt door een gebrek aan veiligheid of verhoogde fraudegevoeligheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp van Tweede Richtlijn Betalingsdiensten 	<ul style="list-style-type: none"> • De Regering moet in het kader van de onderhandelingen met betrekking tot de Tweede Richtlijn Betalingsdiensten ervoor pleiten dat de wettelijke omkadering van TPP's afdoende garandeert dat het vertrouwen van de burger in online betaalsystemen niet wordt aangetast door malafide TPP's of een verhoogde fraudegevoeligheid. • Het delen van "credentials" met een TPP, de informatie hierover en de gevolgen hiervan moeten het voorwerp uitmaken van een uitdrukkelijke toestemming door de cliënt. Dit moet gepaard gaan met aangepaste informatieverplichtingen ten aanzien van de klant, zodat de klant zich bewust is van de implicaties en beseft dat de TPP aldus de mogelijkheid krijgt om contact op te nemen met de klant voor betaaltransacties. • Banken mogen niet aansprakelijk zijn voor transacties die niet uitdrukkelijk zijn toegestaan door de cliënt. • TPP's moeten afdoende contractuele garanties aangaan met de bank van de klant die een beroep doet op een TPP, opdat zij de nodige veiligheidsmaatregelen nemen voor de bescherming van de betaalgegevens van de klant.
--	---	---

VEREENVOUDIG ELEKTRONISCHE DIENSTVERLENING

	Omschrijving wettelijke hindernis	Relevante wettelijke bepalingen	Voorstel van mogelijke oplossing
1.	<p>Zorg voor een standaardisatie, een gecoördineerde aanpak en een nauwe samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven op het vlak van elektronische facturatie.</p> <p>Zorg voor de promotie van de elektronische facturatie in het bijzonder voor KMO's.</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'existence sur le marché de nombreux acteurs utilisant des standards différents ne permet pas un développement du e-invoicing en Belgique. • In tegenstelling tot het domein 'Business to Customer' (B2C) en 'Business to Governance' (B2G) (via de lopende initiatieven van de overheid), is het volume aan elektronische facturen in 'Business to Business' (B2B) nog laag. Bovendien is dit dikwijls gebaseerd op verzending van facturen als bijlage bij een e-mail, wat geen volledige automatische verwerking mogelijk maakt. • Het ontbreekt vandaag aan een eenduidige wijze om de authenticiteit en integriteit van een elektronische factuur te kunnen aantonen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet van 17 december 2012 tot wijziging van de Belasting over de Toegevoegde Waarde • Koninklijk besluit van 19 december 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde • Richtlijn 2010/45/EU van de Raad van 13 juli 2010 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat de factureringsregels betreft • Richtlijn 2014/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten 	<ul style="list-style-type: none"> • Promotie van elektronische facturatie, in het bijzonder bij ondernemingen met lage volumes, bijv. KMO's • Les autorités devraient promouvoir un standard en matière de e-invoicing, qui devrait être basé sur des standards internationaux/européens (évolutivité). Deze standaarden zouden een efficiënte en volledig geautomatiseerde verwerking moeten toelaten voor zowel verzenders als ontvangers van elektronische facturen. • Les autorités ont menés des expériences pilotes. Il serait utile de partager les retombées de ces expériences avec le marché et de fixer un plan d'implémentation à l'échelle nationale. Ainsi que pour la mise en place du SEPA, une date de fin de passage à la facturation électronique devrait être fixée pour les interactions avec les autorités. • Uitbreiding van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) : opnemen van officiële en unieke contactgegevens via welke de onderneming bereikt kan worden in het kader van elektronische facturatie. • Vervang opt-in voor elektronische facturatie door opt-out, zodat de ontvanger van de factuur niet meer geacht wordt om vooraf expliciete toestemming te geven aan de verzender om de overstap te maken van de papieren factuur naar de elektronische factuur.

2.	<p>Vergemakkelijk het verstrekken van informatie langs elektronische weg bij het verlenen van financiële diensten</p> <ul style="list-style-type: none"> In veel financiële regelgeving is de informatieverstrekking op papier nog de “default” regel. Zo bepaalt het KB informatieverplichtingen aan niet-professionele belegger dat eenieder die een financieel product commercialiseert, verplicht is om de informatiefiche aan de niet-professionele cliënten te verstrekken op een van de volgende wijzen: <ul style="list-style-type: none"> a) op papier, b) op een andere duurzame drager, als aan de in het tweede lid bedoelde voorwaarden is voldaan, mits de niet-professionele cliënt de informatiefiche op eenvoudig verzoek kosteloos kan verkrijgen op papier, c) via een website, als aan de in het derde lid bedoelde voorwaarden is voldaan, mits de niet-professionele cliënt de informatiefiche op eenvoudig verzoek kosteloos kan verkrijgen op papier. <p>Een andere duurzame drager dan papier is slechts toegestaan als de niet-professionele cliënt aan wie de informatie moet worden verstrekt, wanneer hij voor de keuze tussen informatieverstrekking op papier of op die andere duurzame drager wordt gesteld, uitdrukkelijk voor de informatieverstrekking op die andere drager kiest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Diverse financiële regelgeving (onder meer KB van 25 april 2015 betreffende de informatieverplichtingen ten aanzien van niet-professionele cliënten) 	<ul style="list-style-type: none"> Definieer op eenduidige manier de wijze(s) waarop de authenticiteit en integriteit van een elektronische factuur moeten aangetoond kunnen worden. Vervang opt-in voor elektronische communicatie door opt-out. In situaties waar de verstrekking van informatie via een website of via elektronische berichten geacht wordt te passen in de context waarin de persoon die het product commercialiseert, en de niet-professionele cliënt zaken doen of zaken gaan doen, en laatstgenoemde rechtmatig toegang heeft tot het internet, moet informatieverstrekking langs elektronische weg niet het voorwerp uitmaken van een uitdrukkelijke keuze van de klant, indien de niet-professionele cliënt een e-mailadres heeft opgegeven om zaken te kunnen doen.
----	---	--	---

<p>3. Zorg voor meer flexibiliteit voor het gebruik van elektronische handtekeningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een aantal wettelijke bepalingen beletten of bemoeilijken dat een aantal contracten ondertekend worden via een elektronische handtekening. • Het huidig regelgevend kader is gebaseerd op een Europese Richtlijn van 1999 en Belgische wetgeving uit 2001, die aan modernisering toe zijn in het licht van de technologische ontwikkelingen en de opkomst van e-commerce. • Zo laat Boek XII van het Wetboek van Economisch Recht de elektronische handtekening niet toe voor: <ul style="list-style-type: none"> 1° contracten die rechten doen ontstaan of overdragen ten aanzien van onroerende zaken, met uitzondering van huurrechten; 2° contracten waarvoor de wet de tussenkomst voorschrijft van de rechtbank, de autoriteit of de beroepsgroep die een publieke taak uitoefent; 3° contracten voor persoonlijke en zakelijke zekerheden welke gesteld worden door personen die handelen voor doeleinden buiten hun handels- of beroepsactiviteit; <p>⇒ <i>hindernis voor de sluiting vanop een afstand van (consumenten) kredieten, waarbij een instemming met loonafstand/delegatie deel uitmaakt van de overeenkomst</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel XII.15 en artikel XII.16 Wetboek van Economisch Recht <p>Artikel XII 25, §4 en art. VII. 78 Wetboek van Economisch Recht</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Herevaluatie en eventuele opheffing van het verbod om deze overeenkomsten via een elektronische handtekening te kunnen ondertekenen. • Dit geldt in het bijzonder voor het stellen van persoonlijke en zakelijke zekerheden (uitzondering 3). Dit zou het sluiten van consumentenkredieten langs elektronische weg kunnen faciliteren, wat e-commerce en webshops ten goede komt.
--	--	--

	<p>4° contracten die onder het familierecht of het erfrecht vallen.</p> <p>⇒ <i>niet duidelijk welke contracten beschouwd moeten worden als "contracten die tot het erfrecht behoren" (ook voorstel tot verdeling van een nalatenschap?).</i></p> <p>Zo ook stelt Boek VII van het Wetboek van Economisch Recht een aantal vereisten aan de ondertekening van consumenten-kredietovereenkomsten die de sluiting van consumentenkredietovereenkomsten vanop een afstand bemoeilijken.</p>		
4.	<p>Zorg voor meer rechtszekerheid voor elektronische archivering en opslag van documenten in gedematerialiseerde vorm (e-archivering).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is behoefte aan meer rechtszekerheid voor de elektronische bewaring van documenten, en de juridische waarde van documenten die elektronisch worden aangemaakt. • Waar de opslag van fysieke documenten nauwelijks discussie oproept, is dit voor de opslag van digitale documenten des te meer het geval. 	<ul style="list-style-type: none"> • Boek XII Wetboek van Economisch Recht (nieuw in te voegen hoofdstuk) • Loi du 17 juillet 1975 sur la comptabilité (art. 6 et 8) • Code des sociétés (compta) – art 195 • CIR (art.315 et 60) • C. succ. (art 102) • Code des Droits et Taxes Divers (art. 130 et suivs.) 	<ul style="list-style-type: none"> • In België ontbreekt momenteel enig wettelijk kader m.b.t. elektronische bewaring of erkenning van de waarde van gedematerialiseerde documenten. Ook de voormelde Verordening 910/2014 biedt hiervoor geen oplossing, evenmin als de huidige Wet van 15 mei 2007 tot vaststelling van een juridisch kader voor sommige verleners van vertrouwensdiensten. • Om de digitale economie te promoten is er een kader nodig dat bepaalt welke waarde voornoemde oplossingen hebben. • Er moet ook nagedacht worden over een regeling met betrekking tot de inhoud van dergelijke oplossingen bij overlijden van de gebruiker, die nu gewoon verloren gaat voor de nabestaanden. • Voor het statuut van dienstverleners op het vlak van elektronische opslag kan inspiratie gevonden worden in Verordening 910/2014, en in een aantal initiatieven van de Luxemburgse wetgever. Voorts kan ook wetsvoorstel 52/2745 tot wijziging van de wetgeving wat de invoering van het recht van de elektronische economie betreft deels dienstig zijn.

RELEVANTE WETSBEPALINGEN BIJ FEBELFIN VOORSTELLEN

			<ul style="list-style-type: none"> • Het lijkt aangewezen deze bepalingen in te voegen in Boek XII Wetboek van Economisch Recht.
5.	<p>Zorg voor een snelle aanpassing van de Belgische wetgeving aan de Verordening 910/2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG strekt ertoe het vertrouwen in elektronische transacties in de interne markt te vergroten door te voorzien in een gemeenschappelijke grondslag voor veilige elektronische interactie tussen burgers, bedrijven en overheden, en bijgevolg ook de doeltreffendheid van publieke en private onlinediensten, e-business en elektronische handel. • Verordening 910/2014 voorziet onder meer in een aangepast regelgevend kader voor elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties. Dit omvat het aanmaken, verifiëren en valideren van elektronische handtekeningen, elektronische zegels of elektronische tijdstempels, diensten voor elektronisch aangetekende bezorging en op deze diensten betrekking hebbende certificaten. • Er is op dit moment in België geen veralgemeend gebruik van elektronische handtekeningen en vertrouwensdiensten, mede veroorzaakt door een gebrek aan aanbod van dienstverleners die o.m. elektronische handtekeningen en elektronische aangetekende verzendingen kunnen certificeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet van 15 juli 2007 tot vaststelling van een juridisch kader voor sommige verleners van vertrouwensdiensten • Boek XII Wetboek van Economisch Recht • Artikel 1322 van het Burgerlijk Wetboek 	<ul style="list-style-type: none"> • Ernaar streven om zo snel als mogelijk de nodige wettelijke aanpassingen door te voeren in nationale wetgeving zodat er tegen 1 juli 2016 een duidelijk juridisch kader is voor vertrouwensdiensten. • Het betreft onder meer het aanduiden van een toezichthoudend orgaan voor gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten (art. 17), het uitwerken van de voorschriften voor sancties op inbreuken op de Verordening (art. 16) en het opstellen van vertrouwenslijsten (art. 22). • Voorts zal het Burgerlijk Wetboek moeten worden aangepast (art. 1322 BW) alsook Boek XII Wetboek van Economisch Recht. <p>Opheffing Wet van 15 juli 2007 tot vaststelling van een juridisch kader voor sommige verleners van vertrouwensdiensten.</p>

	<p>(“gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten”).</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Verordening zal vanaf 1 juli 2016 de Belgische wet van 9 juli 2001 vervangen. • De Verordening bevat een aantal verplichtingen voor Lidstaten om uitvoeringsmaatregelen te nemen, de verplichting om een toezichtsorgaan op te richten om toezicht te houden op gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten, en op te treden tegen niet-gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten. 		
6.	<p>Zorg voor rechtszekerheid voor de opslag van informatie in elektronische kluizen (e-vaults).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is op de markt een tendens om elektronische opslag in de cloud aan te bieden. Recent, onder invloed van Luxemburgse dienstverleners, is er ook een evolutie naar elektronische kluizen waarin gebruikers gevoelige documenten kunnen opslaan, al dan niet in gedematerialiseerde vorm. 	<ul style="list-style-type: none"> • Boek XII Wetboek van Economisch Recht (nieuw in te voegen hoofdstuk) 	<ul style="list-style-type: none"> • In België ontbreekt momenteel enig wettelijk kader m.b.t. elektronische bewaring of erkenning van de waarde van gedematerialiseerde documenten. Ook de voormelde Verordening 910/2014 biedt hiervoor geen oplossing, evenmin als de huidige Wet van 15 mei 2007 tot vaststelling van een juridisch kader voor sommige verleners van vertrouwensdiensten. • Om de digitale economie te promoten is er een kader nodig dat bepaalt welke waarde voornoemde oplossingen hebben. • Er moet ook nagedacht worden over een regeling met betrekking tot de inhoud van dergelijke oplossingen bij overlijden van de gebruiker, die nu gewoon verloren gaat voor de nabestaanden. • Voor het statuut van dienstverleners op het vlak van elektronische opslag kan inspiratie gevonden worden in Verordening 910/2014, en in een aantal initiatieven van de Luxemburgse wetgever. Voorts kan ook wetsvoorstel 52/2745 tot wijziging van de wetgeving wat de invoering van het recht van de elektronische economie betreft deels dienstig zijn.

			<ul style="list-style-type: none"> • Het lijkt aangewezen deze bepalingen in te voegen in Boek XII Wetboek van Economisch Recht.
7.	<p>Kies voor een privacybeleid dat maximaal is afgestemd op Europese standaarden en toezichtspraktijken, ook op het vlak van Big Data.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het privacybeleid moet de ontwikkeling van het digitale bankieren / betalen ondersteunen, met respect voor de rechten en de verwachtingen van de consument. • Technologische innovaties (smartphones, mobile payments, internetbankieren,...) zorgen ervoor dat de consument steeds vaker gebruik maakt van nieuwe technologie voor financiële diensten en betaaldiensten. Nieuwe spelers bieden financiële diensten aan. Een verstandige inzet van nieuwe technologische • mogelijkheden op het vlak van data-analyse kan bijdragen tot efficiëntere dienstverlening en beter risicobeheer. Tegelijk moet de burger vertrouwen kunnen blijven hebben in de wijze waarop ondernemingen met financiële gegevens omspringen, ook ten aanzien van niet-financiële spelers. • Op deze manier zal België zich eveneens kunnen inschrijven in uniforme regels op Europees vlak inzake internationale data transfers, management van conflicten tussen rechtsstelsels en het wegnemen van juridische onzekerheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp van Verordening op de bescherming van persoonsgegevens 	<ul style="list-style-type: none"> • België moet kiezen voor een privacybeleid dat maximaal is afgestemd op Europese standaarden en toezichtspraktijken. • De toekomstige Privacyverordening zal de bakens uitzetten voor privacybeleid voor de komende decennia, maar laat ook veel nationale discreties. België wordt gekenmerkt door een zeer open en geïnternationaliseerd bancaire en financieel landschap. België beschikt tevens over een aantal wereldspelers op het vlak van betaaldiensten en financiële infrastructuur, en veel Belgische financiële instellingen investeren, trouw aan een lange traditie, in innovatieve financiële technologie. Een evenwichtig privacybeleid afgestemd op Europese standaarden zou de verdere ontwikkeling van België als financieel centrum en hub voor innovatieve “fintech” ondersteunen.

NEEM ALS OVERHEID EEN VOORBEELDFUNCTIE OP

	Omschrijving wettelijke hindernis	Relevante wettelijke bepalingen	Voorstel van mogelijke oplossing
1.	<p>Neem als overheid een voorbeeldrol op.</p> <ul style="list-style-type: none"> Overheidsinstellingen werken onvoldoende digitaal 	<ul style="list-style-type: none"> Diverse wetgeving 	<ul style="list-style-type: none"> De overheid moet zich maximaal een voorbeeldfunctie toemeten en digitaal interageren met ondernemingen en bedrijven, bijvoorbeeld ook op het vlak van overheidsopdrachten. Voorts moeten initiatieven die toelaten om overheidsdocumenten elektronisch te ondertekenen, worden gestimuleerd (zie bijvoorbeeld eSignBox: https://signature.wallonie.be/eSign/). Dit kan bijdragen tot een grotere openheid bij het grote publiek voor het gebruik van elektronische handtekeningen. Dat kan onrechtstreeks ook het gebruik van elektronische handtekeningen in de digitale economie en e-commerce stimuleren.
2.	<p>Zorg voor een algemene verplichting voor de overheid om betalingen aan burgers enkel op rekening te verrichten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Certaines allocations, pensions et indemnités sont payées par chèques circulaires (ou assignations postales). A l'instar de la législation relative aux pensions ONP, le paiement sur compte devrait être généralisé. Le paiement par chèques circulaires devrait être possible uniquement si dûment motivé. 	<ul style="list-style-type: none"> Diverse regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> À prévoir dans les législations concernées. La loi prévoit à l'heure actuelle déjà un service bancaire de base afin de permettre à chaque personne d'avoir accès à un compte bancaire et certains services de paiement de base. Les personnes concernées ne seront donc pas pénalisées. En plus, ceci augmentera la sécurité pour les personnes en charge de la distribution des chèques circulaires.

<p>3.</p>	<p>Zorg voor een gecoördineerde aanpak en nauwe samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven op het vlak van cybersecurity.</p> <ul style="list-style-type: none"> Het voorstel voor een Richtlijn houdende maatregelen om een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatiebeveiliging in de Unie te waarborgen (NIS Directive) strekt tot het waarborgen van een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatiebeveiliging (NIB). Dit doel kan worden bereikt door de lidstaten ertoe te verplichten hun paraatheid te verbeteren en beter met elkaar samen te werken, en door zowel exploitanten van kritieke infrastructuur (voor onder meer energie en transport) als essentiële aanbieders van informatiemaatschappijdiensten (zoals platforms voor elektronische handel en sociale netwerken) en overheden ertoe te verplichten adequate maatregelen te nemen om beveiligingsrisico's te beheren en ernstige incidenten aan de nationale bevoegde autoriteiten te rapporteren. 	<ul style="list-style-type: none"> Voorstel voor een Richtlijn houdende maatregelen om een hoog gemeenschappelijk niveau van netwerk- en informatiebeveiliging in de Unie te waarborgen (NIS Directive) 	<ul style="list-style-type: none"> Bij de omzetting van deze Richtlijn, en meer bepaald de aanwijzing van een nationale autoriteit voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen, moet België op verstandige wijze gebruik maken van de bestaande expertise en initiatieven. De Richtlijn voorziet in minimumharmonisatie. Het is niet aangewezen dat België strenger is dan wat de Richtlijn voorschrijft.
<p>4.</p>	<p>Neem het voortouw in de analyse van de impact van het "internet of things" op de juridische regels voor de overdracht van en het vestigen van zekerheden op goederen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Het "internet of things" zal nopen tot een herdenking van concepten als roerende en onroerende goederen. Dat heeft onder meer een impact op de wijze waarop deze goederen kunnen worden overgedragen (notariële akte), en hoe bedrijven deze goederen kunnen aanwenden als zekerheid voor financiering. 	<ul style="list-style-type: none"> Burgerlijk Wetboek 	<ul style="list-style-type: none"> België zou het voortouw kunnen nemen bij het organiseren van een brede, multidisciplinaire academische denkoefening, die de voorbode kan zijn voor een eventueel regelgevend initiatief op Europees niveau.

DRAAG MET ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING BIJ TOT EEN E-COMMERCEVRIENDELIJK KLIMAAT

	Omschrijving wettelijke hindernis	Relevante wettelijke bepalingen	Voorstel van mogelijke oplossing
1.	<p>Zorg ervoor dat informatie omtrent vertegenwoordigingsbevoegdheid en aandeelhouderschap binnen rechtspersonen gemakkelijker toegankelijk is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In haar commerciële relatie met een vennootschap, dient de bank na te gaan wie die vennootschap wettelijk kan vertegenwoordigen bij het uitvoeren van volgende verrichtingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Contracten ○ Kredietbrieven ○ Verlenen van volmachten ○ ... • Daarbij volstaat het niet om de namen van de bestuurders te kennen. Ook hun bevoegdheden (mogen ze alleen tekenen of 2 aan 2,...) dienen te worden nagekeken. In principe dienen de oprichtingsakte en alle latere publicaties van de onderneming in het Belgisch Staatsblad te worden opgezocht. Op dit ogenblik gebeurt dit binnen de banken via een manueel proces. Dit is echter heel omslachtig en tijdrovend. Daarom is een efficiënter systeem nodig. • Zo ook is er geen centraal toegankelijk register van de belangrijke aandeelhouders van een vennootschap. Ondernemingen onderworpen aan de anti-witwaswet moeten deze informatie nochtans opvragen in het kader van hun klantenidentificatieverplichtingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Art.III, 15 Wetboek van Economisch Recht 	<ul style="list-style-type: none"> • Een oplossing daarvoor vereist dat een databank wordt opgezet die voor alle ondernemingen de jongste stand van zaken weergeeft m.b.t. hun vertegenwoordigers en de bevoegdheden van die vertegenwoordigers. • Ook informatie omtrent de uiteindelijk begunstigen van een vennootschap zou toegankelijk moeten zijn via de KBO, minstens voor ondernemingen onderworpen aan de anti-witwaswet. Bij voorkeur wordt een Europees register van uiteindelijk begunstigen aangelegd. • De Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) is de logische plaats om dat te organiseren.

<p>2.</p>	<p>Faciliteer het kredietverleningsproces door ondernemingsinformatie maximaal te centraliseren en eenvoudig toegankelijk te maken via de KBO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er bestaat geen algemene databank die alle nodige gegevens van een onderneming in het kader van professionele kredietverlening bevat. • De registers, databanken, ... die nu allemaal geconsulteerd worden (o.a. KBO, Belgisch Staatsblad, Register der Beslagen, Administraties, ...), zijn (1) onvolledig (2) of bevatten informatie die niet up-to-date is. 	<ul style="list-style-type: none"> • Boek III, Titel II Wetboek van Economisch Recht 	<ul style="list-style-type: none"> • Oprichting van een databank met alle actuele gegevens is nodig in het kader van professionele kredietverlening. • Voordeel voor onderneming-kredietaanvrager: de informatie moet slechts op 1 plaats worden opgeladen, zodat hij deze niet aan iedere kredietgever of contracterende partij moet bezorgen. • Voordeel voor kredietgevers: op 1 plaats is alle actuele informatie beschikbaar.
<p>3.</p>	<p>Werk de overlappende informatieverplichtingen in het Wetboek van Economisch Recht en andere financiële regelgeving weg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beide boeken leggen een reeks concurrerende precontractuele informatieverplichtingen op. Dit heeft tot gevolg dat de verkoper zijn potentiële koper met informatie moet overladen om formeel in orde te zijn met de wet, maar de praktijk wijst uit dat deze informatie vaak een overlapping vormt met andere informatieverplichtingen. Dit wordt vooral veroorzaakt door Boek III, waarin een aantal uitzonderingen van het vroegere wettelijke stelsel niet zijn overgenomen, zoals voor financiële diensten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel III. 74 tot 78 Wetboek van Economisch Recht en informatieverplichtingen bij verkoop op afstand krachtens Boek VI Wetboek van Economisch Recht 	<ul style="list-style-type: none"> • Boek III Wetboek van Economisch Recht aanpassen in die zin dat sectoren die al aan bijzondere informatie-verplichtingen wegens sector-specifieke reglementering moeten voldoen, niet onder de toepassing vallen. Voor de financiële sector zou dit erop neerkomen dat financiële diensten onder de toepassing vallen van Boek VI Wetboek van Economisch Recht enkel als dit ook het geval was onder de vroegere Wet Marktpraktijken.

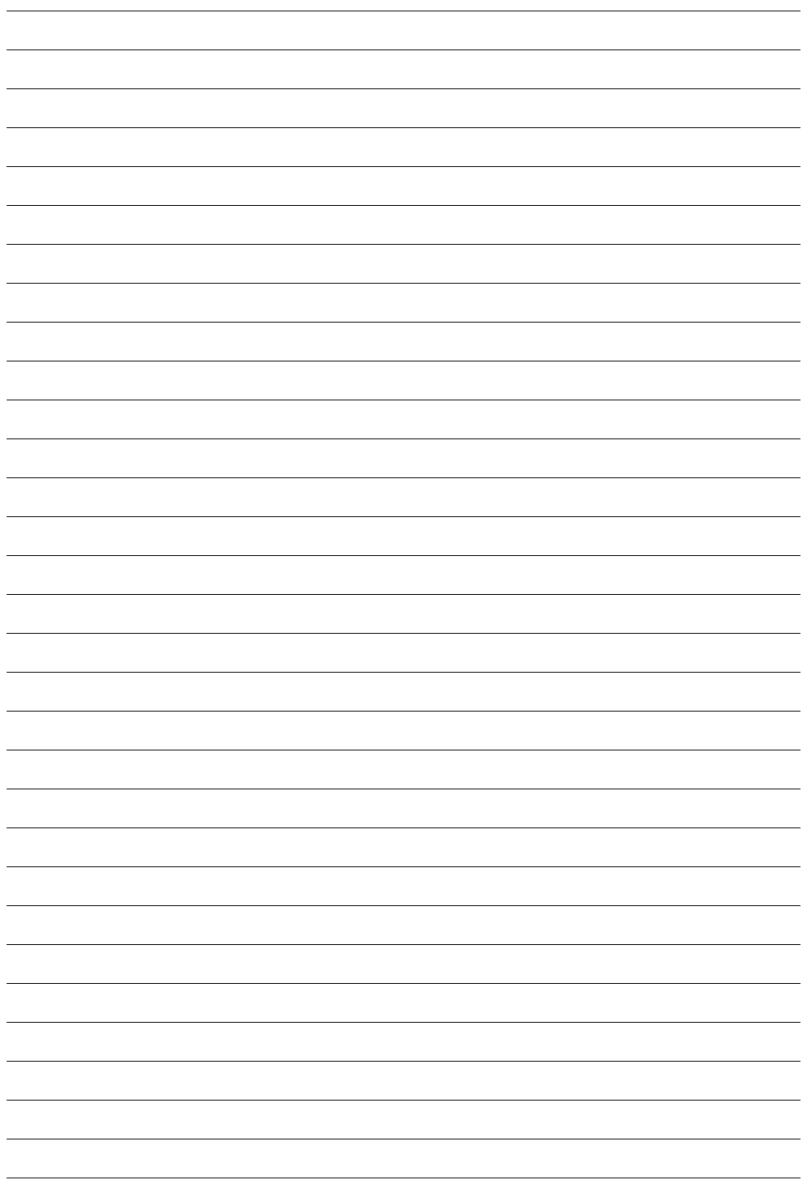

4.	<p>Vereenvoudig de klantenidentificatieverplichtingen bij het verlenen van financiële diensten op afstand.</p> <ul style="list-style-type: none"> De voorwaarden voor klantenidentificatie vanop een afstand vormen een belemmering voor het volledig digitaliseren van “sales flows”. 	<ul style="list-style-type: none"> Wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme <p>Reglement van de FSMA betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (artikel 7)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vereenvoudigen van de voorwaarden voor klantenidentificatie van op een afstand.
5.	<p>Vereenvoudig de invordering van schuldvorderingen door invorderingen op basis van elektronische documenten te vergemakkelijken.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gerechtsdeurwaarders kunnen enkel op basis van het origineel of een expeditie ervan, een daad van tenuitvoerlegging leggen. <p>(Bv. een expeditie van het vonnis moet bij de griffie worden verkregen)</p> <p>(Bv. hypothecaire grosse)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Gerechtelijk Wetboek/Wetboek van vennootschappen 	<ul style="list-style-type: none"> Bekijken hoe de bestaande, tijdrovende drempels inzake afschriften van officiële documenten (vonnis, notariële akten,...) kunnen worden weggenomen. <p>(Bv. is het systeem van de griffie op sommige vlakken niet wat archaisch?)</p> <ul style="list-style-type: none"> Dit sluit aan bij het e-depot project van de minister van Justitie.
6.	<p>Laat authentieke aktes in gedematerialiseerde vorm toe.</p> <ul style="list-style-type: none"> Een authentieke akte is een akte die in de wettelijke vorm is verleden voor openbare ambtenaren die daartoe bevoegd zijn ter plaatse waar zij is opgemaakt. <p>Ze mag op elke informatiedrager geplaatst worden, mits ze opgemaakt en bewaard wordt onder de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalde voorwaarden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Artikel 1317 Burgerlijk Wetboek 	<ul style="list-style-type: none"> De authentieke akte in gedematerialiseerde vorm toelaten.

STEM HET SOCIAAL RECHT AF OP DE DIGITALE ECONOMIE

	Omschrijving wettelijke hindernis	Relevante wettelijke bepalingen	Voorstel van mogelijke oplossing
1.	<p>Pas de regelgeving op arbeidstijd aan de digitale economie, e-commerce en nieuwe werkmethodes.</p> <ul style="list-style-type: none"> Règlementation relative au temps de travail Empêche le développement du e-commerce, help-desk, services de maintenance technique aux clients et consommateurs. 	<ul style="list-style-type: none"> Règlementation relative au temps de travail 	<ul style="list-style-type: none"> Une législation moderne sur le temps de travail, adaptée aux nouvelles habitudes et facilités des consommateurs
2.	<p>Zorg voor een duidelijke en digitale economievriendelijke RSZ-behandeling van het voordeel van natura van moderne communicatiemiddelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Si les instructions ONSS sont claires pour les PC/connexions internet, ce n'est pas le cas pour les appareils « digitaux » pour lesquels il n'y a pas de position « officielle » ... même si l'ONSS s'est engagé (tacitement) à suivre les principes fiscaux. Pas toujours d'harmonisation entre ONSS & Fisc sur le traitement social/fiscal des appareils. Valeur élevée de l'ATN pour les « tablettes », même si celles-ci sont utilisées professionnellement, voire indispensables pour l'exercice de la fonction. Lorsque le travailleur bénéficie de plusieurs appareils (tablette, smartphone, PC avec, le cas échéant, l'abonnement internet) : le travailleur n'est pas vu dans sa globalité, à moins d'un accord spécifique avec le contrôleur fiscal, mais appareil par appareil : Gestion lourde du calcul de l'ATN par appareil + suivi complexe en cas de changement de fonction Démotivant pour le travailleur 	<ul style="list-style-type: none"> Circulaire fiscale (avantage en nature): tablette = PC ONSS (avantage en nature) même montant que le fisc 	<ul style="list-style-type: none"> Considérer que l'usage professionnel de l'appareil est à ce point prépondérant, pour certaines fonctions ou groupes de fonctions, qu'il n'y a pas d'avantage en nature Mettre la valeur fiscale/ONSS de l'avantage en nature en conformité avec la réalité économique (ex. : tablette à 180€/an est un montant trop élevé) Harmoniser les règles fiscales et sociales 1. de manière certaine, 2. quant aux montants et 3. en cas d'appareils multiples

3.	<p>Vervang aanplakkingsverplichtingen in het sociaal recht door publicatie op het internet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoek in de sociale wetgeving alle teksten op met het woord "uithangen"/"aanplakken, o.a. Arbeidswet, Arbeidsreglementenwet, enz. Uithangen van vele bladzijden papier op 1.000 adressen verspreid over het land. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociale wetgeving 	<ul style="list-style-type: none"> • Publicatie op intranet. In de praktijk wordt er al digitaal gewerkt
4.	<p>Behandel e-learning en afstandsonderwijs zoals andere onderwijsvormen op het vlak van subsidiëerings- en erkenningsvereisten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sommige wetgeving benadeelt e-learning ten aanzien van andere onderwijsvormen. • De KMO portefeuille subsidieert KMO's voor de kosten van opleiding. Afstandslernen en e-learningformules komen hier echter niet in aanmerking, aangezien als definitie gehanteerd wordt dat deze niet kunnen gemeten worden op duurtijd van de opleiding en er geen rechtstreekse supervisie of interactie met een docent mogelijk is. • Gedragsregels bijscholing inzake de bemiddeling en distributie van verzekeringen en bank- en beleggings- diensten, zoals toegepast door de FSMA: bevatten vereisten aangaande de registratie van deelname die bepaald worden op basis van gemeten fysieke aanwezigheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • KMO portefeuille – Agentschap ondernemen: Decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid 31/03/2003 en ministeriële besluiten • Gedragsregels door de respectieve beroepsorganisaties van de verzekerings- en de banksector, de beroepsverenigingen van tussenpersonen van de verzekerings- en de banksector), alsook de FSMA 	<ul style="list-style-type: none"> • KMO portefeuille: uitbreiding van de types gesubsidieerde opleidingen met afstandslernen en e-learningformules. • Gedragsregels bijscholing inzake de bemiddeling en distributie van verzekeringen en bank- en beleggings- diensten: opleiding kan naast duurtijd gemeten worden aan de hand van het behaalde resultaat.

Voor meer informatie kunt u ons bereiken
op het nummer 02 507 68 11.

